

Jeugd en Gezin

> Retouradres Postbus 16166 2500 BD Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 50 30
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
DJenG/SenS- 2999069

Bijlagen
2

Uw brief

Datum 9 april 2010
Betreft: Perspectief voor Jeugd en Gezin

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

Hierbij sturen wij de kabinetsvisie over de toekomst van de ondersteuning van en zorg voor jeugdigen en hun ouders. Deze visie is uw Kamer onder meer toegezegd tijdens de behandeling van de begroting Jeugd en Gezin 2010 en als reactie op de evaluatie van de Wet op de Jeugdzorg (1).

Wij realiseren ons dat we dit – gezien de demissionaire status van het kabinet – op een bijzonder moment doen. Gezien het vergevorderd stadium van voorbereiding van deze brief toen het kabinet viel, vonden wij het van belang om door te gaan met afronding en onze visie aan uw Kamer aan te bieden. Het is uiteraard aan uw Kamer om te bepalen of hierover een debat zal plaatsvinden en of en hoe deze brief wordt betrokken bij de werkzaamheden van de parlementaire werkgroep toekomstverkenning jeugdzorg. Ook zullen besluiten over de zorg voor jeugd pas genomen kunnen worden door een nieuw kabinet die hiervoor gebruik kan maken van onze visie die wij met deze brief presenteren.

Perspectief gericht op participatie

Rode draad in deze visie is dat alle kinderen en jongeren, ongeacht culturele achtergrond of handicap, kansen moeten krijgen om zich goed te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen die naar vermogen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Deze visie sluit naadloos aan op het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Perspectief voor jeugd en gezin gaat over alle jeugdigen en gezinnen in ons land. De voorstellen richten zich bovenal op het voorkomen van problemen. Perspectief bieden door aan te sluiten bij de eigen kracht van gezinnen én door ouders, kinderen en jongeren laagdrempelig en dicht bij huis te ondersteunen met raad en daad.

1 Deze notitie omvat tevens de reactie op de volgende toezeggingen en adviezen: 1) Overheveling ambulante zorg provincie-gemeenten, 2) Positionering zorg aan jeugdige licht verstandelijk gehandicapten, 3) Aanbevelingen Taskforce Linschoten, 4) Positionering bureau jeugdzorg - Centrum voor Jeugd en Gezin, 5) Continuïteit gezinsbegeleiding in gedwongen en vrijwillig kader, 6) positionering landelijk werkende instellingen, 7) Reactie SER-advies participatie van jeugdigen met ontwikkelings- en gedragsstoornissen, 8) Reactie GR-advies autismespectrumstoornissen (ASS) 9) Motie Voordewind over preventie als onderdeel van het jeugdgezondheidszorgbeleid, kamerstuk 32 123 XVII, nr. 16.

De voorstellen hebben ook betrekking op verbetering van de zorg aan en bescherming van kinderen en jongeren met opvoed-, opgroei- of psychiatrische problemen of een lichte verstandelijke handicap. De centrale vraag is hoe we de zorg en ondersteuning zo inrichten dat die ook voor hen een optimale ontwikkeling ondersteunt. Het kabinet plaatst deze vraag binnen de brede context van voor de ontwikkeling en participatie van jeugdigen belangrijke terreinen als onderwijs, welzijn, arbeidsmarkt, veiligheid en binnen de wijkenaanpak. De zorg voor jeugd moet perspectief bieden op participatie, op het behalen van een startkwalificatie, op arbeidstoeleiding, het terugdringen van recidive en het voorkomen van allerlei vormen van uitval.

Dit leidt op termijn tot een verminderd beroep op gespecialiseerde zorg en regelingen.

Gerealiseerd en in gang gezet

Onder de verantwoordelijkheid van de eerste minister voor Jeugd en Gezin zijn in navolging van het beleidsprogramma *Alle kansen voor alle kinderen* de volgende acties gerealiseerd of in ontwikkeling genomen: versterking van de laagdrempelige opvoedondersteuning, ontwikkeling en inrichting van de Centra voor Jeugd en Gezin in alle gemeenten, het opvoeddebat, de impuls vrijwillige inzet voor en door jongeren en gezinnen, meer zorg in en om de school door de Zorg- en Adviesteams, het kindgebonden budget, de flexibilisering van het ouderschapsverlof, versterking van de positie van pleegouders, de aanpak kindermishandeling, de aanpak regeldruk, de verwijsindex risicojongeren, digitaliseren dossiers jeugdgezondheidszorg, het actieplan professionalisering, de deltamethode in de gezinsvoogdij, de prestatieafspraken met provincies over het wegwerken van de wachtlijsten, de acties rond het verbeteren van de afstemming van zorg, school en arbeid, de plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren, diversiteit in het jeugdbeleid, de pilots met de campussen, de gesloten jeugdzorg, samen met de bewindslieden van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de aanpak van de jeugdwerkloosheid en samen met de bewindspersoon voor Wonen, Wijken en Integratie het experiment achter de voordeur over multiprobleemgezinnen. Op het terrein van de justitiële jeugdzorg zijn onder verantwoordelijkheid van de minister van Justitie te noemen, de invoering van de vernieuwde Halt-afdoening, het Handboek jeugdreclassering en de gedragsbeïnvloedende maatregel, de realisatie van de nazorg na verblijf in een justitiële jeugdinrichting en – gezamenlijk met de eerste ondertekenaar – de aanpak van de zogenaamde 12 minners.

Bouwstenen voor de toekomst

Binnen de wettelijke kaders zijn veel verbeteringen doorgevoerd door organisaties, bestuurders en gemotiveerde professionals. Zij verdienen hiervoor alle waardering. Bij het verder doorvoeren van die verbeteringen stuiten we echter op de grenzen van wat binnen het bestaande wettelijk kader mogelijk is. Daarom zijn naar ons oordeel wijzigingen in het stelsel zelf nodig. Het kabinet staat niet alleen in die gedachte: vooruitlopend op deze toekomstvisie hebben de meeste

koepelorganisaties – zoals de MOgroep Jeugdzorg, ActiZ en GGZ-Nederland, Zorgverzekeraars Nederland en het Interprovinciaal Overleg en de VNG als mede-overheden, hun standpunt uitgebracht. Ook is met vertegenwoordigers van cliënten gesproken. En hoewel partijen genuanceerd verschillen in de gekozen oplossingsrichtingen is iedereen het er over eens dat aanpassingen nodig zijn om jeugdigen en gezinnen meer perspectief te bieden (2).

Uiteraard kan besluitvorming naar aanleiding van de brede heroverwegingen invloed hebben op de gedachten zoals in deze notitie beschreven.

Deze kabinetsperiode zijn in samenwerking met mede-overheden en professionals in het veld de voorwaarden geschapen voor een volgende stap op weg naar stroomlijning van de arrangementen ter ondersteuning van ouders, kinderen en jongeren. Een goed begrip van de huidige werking hiervan is belangrijk om de richting voor de toekomst te kunnen bepalen. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in nieuwe kennis door onderzoek en advies. Zo is de Wet op de jeugdzorg recent geëvalueerd (3) en is de Sociaal-Economische Raad gevraagd te adviseren over de participatie van jeugdigen met meervoudige problematiek (4). Naar aanleiding van de opgedane ervaringen in de afgelopen drie jaar en met behulp van deze onderzoeken en andere adviezen geeft het kabinet hiermee zijn visie op de toekomst van de zorg voor jeugd, in het vertrouwen daarmee voor een nieuw kabinet de fundamenten voor besluitvorming aan te reiken.

Hoogachtend,
de Minister voor Jeugd en Gezin,

de Minister van Justitie,

mr. A. Rouvoet

dr. E.M.H. Hirsch Ballin

2 Voor een inhoudelijke vergelijking NJI-onderzoek (2010): *Naar een nieuw jeugdzorgstelsel: vergelijking van standpunten*

3 BMC (2009), *Evaluatieonderzoek Wet op de jeugdzorg - eindrapport*

4 SER (2009), *De winst van maatwerk – je kunt er niet vroeg genoeg bij zijn*